

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI SVET

Komisija za državno ureditev

Številka: 213-05-1/2020/5 EPA 1527 - VIII
Ljubljana, 30. 1. 2021

Komisija Državnega sveta za državno ureditev je, na podlagi drugega odstavka 56. člena Zakona o Državnem svetu (Uradni list RS, št. 100/05 – uradno prečiščeno besedilo, 95/09 – odl. US, 21/13 – ZFDO-F in 81/18 – odl. US) in 20. člena Poslovnika Državnega sveta (Uradni list RS, št. 70/08, 73/09, 101/10, 6/14, 26/15, 55/20 in 123/20), sprejela naslednje

Mnenje

k Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o osebni izkaznici (ZOIzk-1A), skrajšani postopek

Komisija za državno ureditev (v nadaljevanju: komisija) je na 47. redni seji 13. 1. 2021 obravnavala Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o osebni izkaznici (ZOIzk-1A), skrajšani postopek, EPA 1527 – VIII (v nadaljevanju: predlog zakona), ki ga je v obravnavo predlagala Vlada Republike Slovenije.

Komisija predlog zakona **podpira**.

* * *

Predstavnik Ministrstva za notranje zadeve (v nadaljevanju: predlagatelj) je predstavil spremembe, ki jih prinaša novela Zakona o osebni izkaznici (ZOIzk-1A). Z novelo se v slovenski pravni red prenaša Uredbo 2019/1157/EU, ki članicam EU nalaga, da do 2. 8. 2021 uskladijo zakonodajo s področja biometričnih osebnih izkaznic in omogočijo usklajenost med članicami EU. V predlogu zakona se določa izdaja osebne izkaznice na obrazcu, ki vsebuje pomnilniški medij, na katerem so podoba obraza in prstna odtisa oziroma prstni odtis državljana shranjeni kot biometrični podatek. Predlog zakona določa tudi zajem biometričnih podatkov ob vlogi, starostno mejo 12 let za zajem prstnih odtisov, izdajo osebne izkaznice z veljavnostjo enega leta, če zajem prstnih odtisov začasno ni mogoč, hrambo prstnih odtisov v evidenci izdanih osebnih izkaznic do vročitve osebne izkaznice ter uporabo biometričnih podatkov na pomnilniškem mediju, ki je omejena izključno na preverjanje verodostojnosti osebne izkaznice in istovetnosti imetnika osebne izkaznice pri prehajanju države meje.

V dogovoru z Ministrstvom za javno upravo (v nadaljevanju: MJU) in Zavodom za zdravstveno zavarovanje Republike Slovenije bo omogočeno, da bo na osebni izkaznici tudi čip, ki bo vseboval sredstvo elektronske identifikacije visoke in nizke ravni zanesljivosti in kvalificirano potrdilo za elektronski podpis. Predlagatelj je pri tem

poudaril, da bo osebna izkaznica zgolj nosilka teh elementov, medtem ko bo pogoje, pod katerimi se bo osebna izkaznica uporabljala tudi za namen elektronske identifikacije in za elektronski podpis, urejal Zakon o elektronski identifikaciji in elektronskem podpisu, ki je v pristojnosti MJU. Takšne osebne izkaznice se bodo izdajale državljanom po dopolnjenem 12. letu starosti.

V noveli se med drugim na predlog Informacijskega pooblaščenca ukinja prepoved hrambe kopij osebnih izkaznic v elektronski obliki, saj področje ustrezno ureja Zakon o varstvu dokumentarnega in arhivskega gradiva ter arhivih (ZVDAGA).

Nov obrazec za izdelavo osebnih izkaznic bo poleg naslova, ki je že del obrazca, vključil tudi pošto in poštno številko, s čemer se bo povečala uporabnost osebne izkaznice tudi za nastopanje v pravnem prometu. Med osebne podatke bo dodana še 2-črkovna koda države rojstva in kraj rojstva, podobno, kot ga vsebuje potni list, kar bo državljanom olajšalo plačilo odkupnin pri prevzemu raznih poštnih pošiljk, kjer je treba navajati te podatke.

Upravne enote so zdaj, za razliko od preteklih obdobij, sposobne hitro reagirati tudi v primeru naznanitve izgube osebne izkaznice, nujne izdaje osebne izkaznice in podobno, zato se pristojnosti MNZ na tem področju s predlogom zakona ukinjajo.

Predlog zakona jasno določa, v katerih primerih ni potrebno soglasje obeh staršev ob vložitvi vloge za osebno izkaznico otroka.

Za preprečevanje morebitnih zlorab na račun predložitve lažnih fotografij predlog zakona prinaša določene rešitve in zato bo omogočeno, da se ob vložitvi vloge za osebno izkaznico fotografija posameznika preverja tudi na podlagi drugih fotografij, ki jih je že predložil za izdajo osebnega dokumenta.

Novela jasno opredeljuje, da se bo lahko prek portala e-uprava izvajala seznanitev pogojitve osebne izkaznice, na portalu e-uprava bo omogočeno tudi, da bo lahko kdorkoli preverjal, ali je osebna izkaznica, s katero se nekdo dokazuje, dejansko veljavna. Osebna izkaznica lahko postane neveljavna zaradi zelo različnih razlogov (nov naslov, smrt), zato se bo, glede na sedanje možnosti, iskanje neveljavnosti osebne izkaznice precej razširilo.

V predlogu zakona se tudi bolje ureja t. i. zavrnitev izdaje osebne izkaznice in možnost izdaje osebne izkaznice s prepovedjo prehajanja državne meje. Osebna izkaznica je tudi potovalni dokument in v določenih primerih, npr. na zahtevo sodišča, policije ali MORS, se posamezniku lahko prepove potovanje v tujino in zato se osebno izkaznico za takšno osebo izda s posebno oznako, ki policistom na meji omogoči vpogled v podatke, hkrati pa ima posameznik identifikacijski dokument za nastopanje na območju Slovenije.

Cilj predloga zakona je tudi zagotovitev možnosti sankcioniranja posameznikov, ki ne izpolnijo svoje v zakonu določene dolžnosti predložitve osebne izkaznice v uničenje. S tem se preprečuje uporaba identifikacijskega dokumenta s podatki, ki ne bi bili ustrezno ažurirani. Že sama uredba in tako tudi predlog zakona določa, da novih osebnih izkaznic ne bo treba menjati vseh naenkrat, ampak se bodo menjavale postopoma.

Predstavnik Ministrstva za javno upravo (v nadaljevanju: MJU) je izpostavil, da Uredba 2019/1157/EU, ki je bila osnova za predlagano spremembo zakona, omogoča državam članicam, da na čip dodajo dodatne elemente, npr. za potrebe elektronskega poslovanja. V teh primerih je nujno, da so ti elementi fizično ločeni od biometričnih elementov. MJU in MNZ sta videla priložnost, da se v Sloveniji po zgledu drugih držav EU uvede elektronska osebna izkaznica, ki bo državljanom omogočala elektronsko poslovanje na varen in učinkovit način. Predlog zakona predvideva tri elemente: 1. je sredstvo elektronske identifikacije visoke ravni zanesljivosti, ki bo omogočalo varno prijavo - identifikacijo uporabnikov v storitve e-uprave in tudi druge storitve v privatnem sektorju, 2. je kvalificirano potrdilo za elektronski podpis, ki bo omogočalo elektronsko podpisovanje, enakovredno z lastnoročnim podpisom, 3. je sredstvo elektronske identifikacije nizke ravni zanesljivosti, ki je bilo po usklajevanju z Zavodom za zdravstveno zavarovanje RS, dodan naknadno. Ta element bo omogočal uporabo elektronske osebne izkaznice tudi kot nadomestilo kartice zdravstvenega zavarovanja, če bo uporabnik to želel.

* * *

Komisija je po krajši razpravi predlog zakona soglasno podprla. Predlagateljem je bilo zastavljeno vprašanje glede finančnih posledic zakona, ki so relativno velike. Člane komisije je zanimalo, zakaj je temu tako in če bodo za uresničevanje novele potrebne nove zaposlitve.

Predstavnica Ministrstva za notranje zadeve je pojasnila, da za uresničevanje novele Zakona o osebni izkaznici ne bo potrebnih dodatnih zaposlitev. Relativno visoke finančne posledice zakona so povezane z izgradnjo informacijske strukture, ki bo omogočala izdajo novih biometričnih osebnih izkaznic, saj mora MNZ zagotoviti, da se bodo novi podatki, kot npr. prstni odtisi, ustrezno prenašali prek določenih servisov. To bo zahtevalo nadgradnjo obstoječih informacijskih sistemov. Osebna izkaznica bo hkrati tudi osebno digitalno kvalificirano potrdilo, zato bo treba zagotoviti nove povezave med evidencami MNZ in MJU. Finančne posledice tega zakona zato izhajajo predvsem s področja nadgradnje tehnoloških rešitev ali vzpostavitve novih tehnoloških orodij. Zagotoviti bo treba tudi nabavo informacijske podpore za zajem prstnih odtisov takrat, ko zajem podatkov ne bo mogoč na upravni enoti. Gre za primere, ko bodo uslužbenci upravne enote npr. šli odvzeti prstne odtise v dom starejših občanov ali k posamezniku na dom. V takšnih primerih bo treba imeti pripravljeno mobilno postajo, ki bo te storitve omogočala, bo pa seveda predstavljala dodatne stroške.

* * *

Za poročevalca na seji matičnega odbora Državnega zbora je bil določen državni svetnik Rajko Fajt.

Predsednik
Rajko Fajt, l.r.